

ЎЗИНИ ЎЗИ БАНД ҚИЛГАН АҲОЛИ ДАРОМАД СОЛИҒИДАН ОЗОД ЭТИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 19 май куни тадбиркорликни қўллаб-куватлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Йиғилиш аввалида давлатимиз раҳбари коронавирус инфекциясига қарши кураш ишларига яна бир бор тўхталиб ўтди.

Касалликни юқтирган 2 минг 802 нафар фуқародан 2 минг 314 нафари ёки 82 фоизи бутунлай соғайти, бу курашда чинакам жасорат кўрсатадиган 23 минг тибиёт ходимига жами 78 миллиард сўмдан зиёд рағбатлантириш пули тўлаб берилгани айтildi.

— Касалликка қарши кураши билан бирга, чет эллардаги фуқароларимиз ҳақида ҳам қайтуяпмиз. Ҳозирги кунгача хориждан 39 минг нафар юртошимизни олиб келдик. Чет энда оғир ахвозда колган яна 12 минг нафар фуқарога тегиши ёдам кўрсатиб, уларни юртимизга олиб келиш чоралари кўрилмоқда, — деди Шавкат Мирзиёев.

Иқтисодиёт тармоқларида фаоллик тикланимда. Мисол учун, охирги хафтада тадбиркорлик субъектлари томонидан электр энергияси истемли 13 фоизга кўпайган. Шунингдек, кейинги иккى хафтада биржада цемент савдоси олдинги ойнинг шу даврига нисбатан 104 минг тоннага, ёқинги маҳсулотлари 74 минг тоннага, куриши ойнаси 60 минг квадрат метрга ошган.

Эпидемиологик ҳолатдан келиб чиқиб, ҳудудларни "яшил", "сарик" ва "қизил" зоналарга ажратган холда, 110 минга яқин тадбиркорлик субъектининг фаолиятига руҳсат берилди, 600 мингдан зиёд киши иш жойига қайти.

Умуман, сўнгги иккى ойда пандемиянинг

ахоли турмуш тарзи ва иқтисодиёт тармоқларига таъсирини юмаштиш бўйича Президентнинг 12 та фармон ва қарори қабул килинди. Бунинг натижасида 500 мингдан зиёд тадбиркорлик субъекти ва 8 миллиондан ортиқ фуқарога қарийб 30 трилион сўмлик имтиёз ва преференциялар берилди.

18 май куни давлатимиз раҳбарининг "Коронавирус пандемияси даврида аҳоли ва тадбиркорлик субъектларини қўллаб-куватлаш бўйича навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармони қабул килинди. Ҳужжатта мувофиқ, 500 мингдан ортиқ тадбиркорлик субъекти ва 100 мингга яқин аҳолига қўшимча 1,7 трилион сўмлик кўмак берилади.

— Қанчалик оғир бўлмасин, нима шароптит яратиш зарур бўлса, барчасини қилдик. Энди иқтисодиёт ва инвестиция комплекслари, сектор раҳбарлари қўйи тизимда ушбу имтиёзларнинг ҳар бир тадбиркор ва фуқарогача этиб боришини таъминлаши керак, — деди Президент.

Республика комиссиясига соҳалар ва ҳудудлардаги эпидемиологик вазиятдан келиб чиқиб, қолган тадбиркорлик субъектлари фаолиятига ҳам босқичма-босқич руҳсан бериши вазифаси қўйилди. Шу билан бирга, ҳозирги вақтда мамлакатимизning 38 та туманинг "қизил" зонада қолаётгани боис карантин қоидларига қатъий амал қилиш талаб этилади.

Пандемия туфайли камбагал аҳоли ва ишсизлар сони ошиши, оиласлар даромади камайиши тайин. Шу сабабли қиска

форсатда янги иш ўринлари яратиш учун кичик бизнес ва оиласлар тадбиркорликни фаол қўллаб-куватлаш зарур.

Йиғилишда бу борадаги қўшимча чора-тадбирлар ва устувор вазифалар мухокама килинди. Аввало, тадбиркорлар ҳукуқлари кафолатлари ва мулк дахлсизлигини таъминлаш масаласига жиддий этитиб қаратилди.

— Барча ҳокимларни огоҳлантираман. Бирорта тадбиркорнинг мулки ноқонуний олиб қўйисла, ҳоким фақат ишдан кетиш билан кутулмайди, балки ондан олдида жавоб беради, — дея таъкидлadi Шавкат Мирзиёев.

Мутасадди идораларга мулк дахлсизлигини бузгандлик учун жавобгарликни кучайтириш, мулкни компенсация қилиш бўйича тадбиркорлар фойдасига чиқарилган суд қарорлари ижросини тўлиқ таъминлашга доир кўрсатмалар берилди.

Президентимиз топшириғига кўра, тадбиркорлик мухити ҳар бир туман ва шаҳар кесимида ойма-ой таҳлил ва хулоса қилиб борилади. Шунингдек, Бизнес-омбудсман тадбиркорлар ҳукуқи ва мулк дахлсизлигини бузган туман ва шаҳар ҳокимларидаги тўғрисида хукуматга маълумот кирибди боради. Вазирлар Маҳкамаси тадбиркорлар муммосини ҳал қилимаган, улар билан етариш даражада ишламаган шаҳар ва туман ҳокимларининг лавозимга лойиқлиги масаласини куриб чиқади.

Давоми 2-бетда

Муносабат

ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАР – ЭНГ МУҲИМ МЕЗОН

Юртимиз серхосил беғ-роёлари, полиз маҳсулотлари билан дунёга машхур. Ўзбекистон шароитида этиширилган мева-сабзавотлар бебаҳо хусусиятлари, саломатлик учун фойдали микроэлементлар ва турли биологик маддаларга бойлиги билан ажralиб туради. Уларга хориж бозорида ҳам талаб ортиб боряпти. Буни мазкур соҳанинг экспорт ҳажми 1,4 миллион тоннадан ортиб, 2016 йилга нисбатан 1,5 баробар ўсишга эришилгани ҳам яққол кўрсатиб туриди.

Давоми 2-бетда

САРДОБАЛИК КАМОЛАГА ДОКТОРЛИК ДИПЛОМИ ТОПШИРИЛДИ

Президентимиз Шавкат Мирзиёев жорий йил 15 май куни Сирдарё вилоятiga ташрифи чоғига Мирзаобод туманида талафотдан жабрланган аҳоли билан учрашиб, сұхбат курган эди. Мазкур сұхбатда Гулистон давлат университети 3-босқич докторантни Камола Аброрхонова ҳам иштирок этиб, ўз фикр-мулоҳазаларини билдириди.

Камола "Бошлангич синф ўқувчилари ишнадув асосида миллӣ руҳда тарбиялашнинг педагогик асосларини тақомиллаштириши" мавзусидаги илмий тадқиқотини якунлашганлигини айтиб ўтди.

Президентимиз Камоланинг илмий изланишларни инобатга олиб истиноси тарикасида унга докторлик унвони берилшиши таъкидлadi.

Гулистон давлат университети кичик мажлислар залида Сирдарё вилояти Мирзаобод тумани Навоҳор қишлоғидаги 2-педагогика коллежидаги ўқиган. Низомий номидаги Тошкент давлат педагогик университети ҳузырдаги илмий даражалар берувчи илмий кенгаш аъзолари масофадан турб иштирок этди. Диссертант ўз тадқиқотлari натижасини Гулистон давлат университетидан таъриб беён килиди.

Хоҷига оид барча жаҳаралар раҳаматликини таъсислашадиганлиги таъсислашадиган. Тадбирда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогик университети ҳузырдаги илмий даражалар берувчи илмий кенгаш аъзолари масофадан турб иштирок этди. Диссертант ўз тадқиқотлari натижасини Гулистон давлат университетидан таъриб беён килиди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ойма-ой таҳлил ва хулоса қилинадиган 1-4-сининфар учун тадбиркорлар фойдасига ҳукуматга маълумот кирибди боради. Равшан Махмудов, — Бу, Президентимиз томонидан яратиган шароит ва илм-фан соҳасига берилган ёшли тадқиқотни таъсислашадиган. Тадбиркорларни таъсислашадиган. — деди Гулистон давлат университети профессори Равшан Махмудов.

— Оғизини айтсан, ушбу кутилмаган воқеа ҳаётимда янги саҳифани очиб берди, — деди Камола Аброрхонова.

Чунки Юртимизин ойим сифатида олимларга яратателган имкониятлари биз унч катта баҳт. Юқсан мукофот мени келажакда янада чукурорк изланишга, илм-фандаги янгиликлар килишга унайди. Бундай катта гамхўрлик ва ётибор учун

лиж жорий этилади, — деди Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузырдаги Олий аттестация комиссияси раиси Ахмадбек Юсупов. — Яна бир мухим жиҳат, мамлакатимизда илм бор Президентимиз ташаббуси билан тарбия фанлари жорий этилди. Ҳозир амалиётга жорий килинадиган 1-4-сининфар учун тарбия фанда бу олиммизининг ишлари тўлиқ татбик этилади.

Мирзабод туманидаги мактабда таҳсил олган бу қўзимиз докторлик диссертациясини онлайн шакда ҳимоя қилинди илм-фан соҳасидаги яна бир мухим янигил булиди, — деди Гулистон давлат университети профессори Равшан Махмудов. — Бу, Президентимиз томонидан яратиган шароит ва илм-фан соҳасига берилган ёшли тадқиқотни таъсислашадиган. — деди Гулистон давлат университети профессори Равшан Махмудов.

— Оғизини айтсан, ушбу кутилмаган воқеа ҳаётимда янги саҳифани очиб берди, — деди Камола Аброрхонова.

Чунки Юртимизин ойим сифатида олимларга яратателган имкониятлари биз унч катта баҳт. Юқсан мукофот мени келажакда янада чукурорк изланишга, илм-фандаги янгиликлар килишга унайди. Бундай катта гамхўрлик ва ётибор учун

давлатимиз раҳбаридан чексиз миннатдорманд.

Ингрима саккиз ёшли янги фан докторига вилоят ҳокимлигининг қимматбаҳо совсавлари ҳамда тулдастлар таддим қилинди.

Фан ва ҳаёт

ЯДРОВИЙ ТИБИБИЁТ

УНГА ҚАЙСИ СОҲАЛАРДА ТАЛАБ ОРТМОҚДА?

Бутун дунё пандемияга қарши курашадиган бутунги даврда ядрорий тиббётнинг аҳамияти ва нуфузи янада ортди. Ҳозирги кунда Ўзбекистон Фанлар академияси Ядрорий физикии институти жамоаси ўз илмий фаолияти доирасида турли маҳсулотлар (тиббёт, фармацевтика, қишлоқ ҳуқалиги, озиқ-овқат маҳсулотлари)га радиациявий ишлар бериди, заарарсизлантиришда ҳам илмий ва амалий натижаларга эришишади.

Давоми 5-бетда

2016-2019 йиллар давомида ялпи қишлоқ ҳуқалиги маҳсулоти ҳажми – **171,2** фоизга, жумладан, мева-сабзавотчилик – **172,6** фоизга, чорвачилик маҳсулотлари – **170** фоизга, ўрмон ва балиқчilik маҳсулотларини ишлаб чиқариши – **177,5** фоизга ошиди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚИШЛОҚ ҲУҚАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ СИФАТ ВА ХАВФСИЗЛИК КҮРСАТКИЧЛАРИ ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАРГА МУВОФИҚЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА"ги фармони қабул қилинди

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ҳуқалиги вазирлиги органик маҳсулотларни ишлаб чиқариши ва мақбул қишлоқ ҳуқалиги амалиёти (Global G.A.P.) доирасидаги барча манбаёткор ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва тартибга солиши бўйича ваколатли давлат органни хисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ҳуқалиги вазирлиги 2020 йил 1 сентябрда 1-юни 2021-2022 йилга тартибга солиши бўйича ваколатли давлат органни хисобланади. 2020 йил 1 сентябрда 1-юни 2021-2022 йилга тартибга солиши бўйича ваколатли давлат органни хисобланади. 2020 йил 1 сентябрда 1-юни 2021-2022 йилга тартибга солиши бўйича ваколатли давлат органни хисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ҳуқалиги вазирлиги 2020 йил 1 сентябрда 1-юни 2021-2022 йилга тартибга солиши бўйича ваколатли давлат органни хисобланади. 2020 йил 1 сентябрда 1-юни 2021-2022 йилга тартибга солиши бўйича ваколатли давлат органни хисобланади. 2020 йил 1 сентябрда 1-юни 2021-2022 йилга тартибга солиши бўйича ваколатли давлат органни хисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Инновацион инволюшион вазирлиги, Қишлоқ ҳуқалиги вазирлиги билан биргаликда ишлаб чиқаришини таъсислашадиган маркази давлаткорхонаси қонида Органик Global G.A.P. ҳалқаро стапдартларга ташкилотларни мувофиқ маҳмусини ташкил этиши чораларини куради.

Ўзбекистон Республикаси Инновацион инволюшион вазирлиги, Қишлоқ ҳуқалиги вазирлиги билан биргаликда ишлаб чиқаришини таъсислашадиган маркази давлаткорхонаси қонида Органик Global G.A.P. ҳалқаро стапдартларга ташкилотларни мувофиқ

ЎЗИНИ ЎЗИ БАНД ҚИЛГАН АҲОЛИ ДАРОМАД СОЛИГИДАН ОЗОД ЭТИЛАДИ

Бошланиши 1-бетда

Ўзини ўзи банд қилаётган, қўлида касб-хунари бор одамларга муносиб шароит яратиш мақсадида янги тизим жорий этилиши белгиланди. Яъни, сартарош, этикдўз, новвой, темирчи, дурадгор, тикувчи, таксист, таржимон, дизайнер, компьютер дастурчиси каби ўзини ўзи банд қилган 60 дан зиёд касб эгалари даромад солигидан озод қилинади. Мазкур имтиёздан фойдаланиш учун телефон орқали солиқ идораларини хабардор қилиш кифоя. Илғор жорижий таҳриба асосида бундай фуқароларни рўйхатни олиш ва хисобини юритиш бўйича мобиъя иловга ишлаб чиқилиди.

Маълумки, йил бошида хусусий нотариуслик фаолиятига рухсат берилган натижасида 617 та давлат нотариуси хусусий бўлди ва бюджетдан бериладиган 200 миллиард сўм иктиносидан қилинди.

Худди шунингдек, ҳозирги кунда давлат идоралари кўрсатадиган кадастр ҳужжатларини тайёрлаш, ер акратиша топосуратга олиш каби хизматлар хусусий секторга ўтказилса, минглаб янги иш ўринлари яратилади.

Иктиносидан тараққиёт ва камбагалликни қисқартириш вазирлиги ҳамда Аддия вазирлигига аниқ ҳисоб-китоб асосида, хусусий секторга ўтказиш мумкин бўлган давлат хизматлари рўйхатини шакллантириш юзасидан топсаннилар берилди.

Карантин даврида кўпгина ташкилотлар тўлов қобилиятини ўйқотиб, банкотлик ёқасига келиб қолиши мумкин. Шу сабабли, корхонага санация кўлланнича, унинг солиқ ва бошقا тўловлардан қародорлиги карантин тутаганидан кейин ундириши мумкинлиги белгиланди.

Банк тизими

Сўнгги йилларда мамлакатимизда молиявий секторни изчили илоҳ қилиш жараённида банк бизнесини юритиши ушбу секторда рақобат мухитини кучайтириш учун зарур хуқуқий шартшароитлар яратилмоқда. Халқаро стандартларга мувофиқ келадиган ва молиявий соҳага хорижий инвестициялар кириши учун жозибадор хуқуқий мухитни яратадиган "Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида"ги, "Банклар ва банк фаолияти тўғрисида"ги, "Валюти тартибига солиши тўғрисида"ги ҳамда "Тўловлар ва тўлов тизимлари тўғрисида"ги янгиланган қонунлар қабул қилинди.

МОЛИЯВИЙ ХИЗМАТЛАР КЎРСАТИШДА ИНСОН ИШТИРОКИНИ КАМАЙТИРИШ

**ТИЗИМГА ЗАМОНАВИЙ СЕРВИС ЕЧИМЛАРИ АСОСИДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ,
МОЛИЯВИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ КЕНГ ЖОРИЙ ЭТИШ, АХБОРОТ ХАВФИЗЛИГИНИ ЛОЗИМ
ДАРАЖАДА ТАЪМИНЛАШ – ДАВР ТАЛАБИ**

Президентимизнинг жоријий 12 май куни эълон қилинган "2020-2025-йилларда Ўзбекистон Республикаси банк тизимини илоҳ қилиш стратегияси" тўғрисида "Фармони молиявий хизматларнинг оммаболлигини ошириш, банкларнинг худудларга кириб боришини кенгайтириш ва барча ахоли кунглиларидан" бир хил турдаги хизматлар кўрсатилишини таъминлашга катта хисса қўшади. Хуҗоян билан тегиши стратегия ва уни амалга ошириш бўйича йўл ҳаритаси тасдиқланди, улар келгуси беш йй давомиди соҳани ўзgartirishning концептуал асослари, тамойиллари ва йўналишларни белgilab berdi.

Мубхиримиз Молия вазирилиги Давлат иштирокидаги тикорат банкларни илоҳ қилиши мувофиқлаштириш департamenti директори Жамишад Абдушукоров билан ушбу хуҗжатнинг аҳамияти, мақсад ва вазифалари, келгуси соҳа ривожида таъсири борасида суҳбатлашди.

— **Мазкур стратегияни қабул қилишдан асосий кўзда тутилган мақсад нималардан иборат?**

— Буни банк секторида тўплланган муммомларни республика молия тизимининг асосий таркиби қисми сифатида ҳал этиш зарурити пайдо бўлгани билан изоҳлаш мумкин. Жумладан, соҳада давлат иштирокининг хаддан ташқари кенглиги, рақобат кампанийи, корпоратив бошқарув ва банк хизматларининг замонавий талабларга мос келмаслиги, илгор технологиялар кўлланиши даракасининг пастлигидан.

Хуҷжатни Жаҳон банки экспертилари ёрдамида Молия вазирилиги ва Марказий банк мутахассислари ишлаб чиқди. Улар энг яхши халқаро амалиёт ва ёндашувларни, жумладан, МДХ ва Шарқий Европа тажрибасини хисобга олди.

— **Ўрта муддатли ислоҳотларнинг асосий йўналлашлари қандай?**

— Бунда, биринч гапда, секторни қайта куриш – банкларни ўзгартириш ва хусусийлаштириш, банк назорати бўйича Базел кўмтаси стандартларини, молиявий хисоботларини халқаро стандартларини ва бошқарларни жориј этган холда қонунчилик базасини таомиллаштириш, мизозларга йўналтирилган хизматлар, кредитглаш механизмили ва бизнес жараёнларини автоматлаштириш орқали хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш ва кенгайтириш, кадрлар малакасини ошириш наазарда тутилмоқда.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва тарakiyati bilan, Osiё tarikotlari bilan kabi, halqarо molia institutlari (XMI)ning faol kumagida davlat banklarining akbarsiyatini qo'shib oshirishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

— **Давлат ушбу тизимда ўз иштирокини қандай камайтиради?**

— Бу ҳаракат хуҷжатнинг энг мухим таркибий қисмларидан бири. Стратегия Халқаро молия тикорияси, Европа тикларини ва taraqqiyati bilan kabi, halqarо molia institutlari bilan kumiyligi konservasiya qilishi.

</div

Фан ва ҳаёт

ЯДРОВИЙ ТИББИЁТ

УНГА ҚАЙСИ СОҲАЛАРДА ТАЛАБ ОРТМОҚДА?

Бошланиши 1-бетда

Институт директори, техника фанлари доктори Илҳом Содиков билан сұхбатимиз Ўзбекистонда ядервий тиббиёт бўйича қилинаётган ишлар, чет эл муассасалари билан ҳамкорликдаги режалар ва соҳа олдида турган долзарб вазифалар хусусида кечди.

— Аввало, ядро физикиси ва унинг тиббиётдаги ўрни ҳақида қисқача тұхталиб ўтсанғиз.

— Бир вақтлар ядро физикиси олимлари ўз изланиш натижаларини эълон қилганида кўпчилик унинг амалий аҳамияти шубҳа билан қараган. Ҳозир эса соҳада эришилган ижтимоининг қанчалик кенг қўлланётганига амин бўлямиз. Ядро технологиялари инсон меҳнат фаолиятининг жуда кўп соҳалари – ерости конларидан тортиб, узоқ космосга қадар ишлатилишидан ташқари, тиббиётда ҳам кенг қўлланмоқда.

Радиоизотоп деб номланидиган элементлар, яъни асосий-барқарор элементдан ядроидан нейтронлар сони фарқ қиласадан элеменлар тиббиёт соҳасидан жуда аскотмоқда. Бу радиоизотопларнинг ўзига хос хусусида шундаки, улар барқарор ҳолатда булмагани учун ўзидан нур чиқаради. Қолаверса, улардаги альфа-бета емирилини ҳамда бу нурланишини юкори даражада сезувчи детекторлар мавжуд. Радиоизотоп биркашча холига келтирилб, одам организмига кирилтиса ҳамда унга зарур шароит яратилис, касаллаганин танага қанчалик тарқалгани ва зин етказганин маълум булади.

Ҳозирги кунда радиоизотоплар радиофармпрепарат күрнишига келтирилди, таҳсис ва даволаш учун ишлатилимод. Масалан, саратор касаллиги билан курашиши вибинан касалланин тиббийлар учун "озукга ўраб" радиофармпрепарат орқали радиоизотопларни аниқлашади ҳамда бу нурланишини юкори аниқлидаги маълумотни беради. Мисол учун, фтор-18 глюказаси асосида тайёрланган фтордезогликоза радиоизотопларни инсон организмига (вена томирига) юборилиб, позитрон эмиссияси томографиясида аъзонинг 1 миллиметр узунликка касалликлари сакалланган касалликин кўралади. Ядроий тиббиёт таҳсис қўйиб, касалликин эрта аниқлаша кўмаклашши билан бирга, унинг инсон организмига қарорини бахолашда юкори аниқлидаги маълумотни беради. Мисол учун, фтор-18 глюказаси асосида тайёрланган фтордезогликоза радиоизотопларни инсон организмига (вена томирига) юборилиб, позитрон эмиссияси томографиясида аъзонинг 1 миллиметр узунликка касалликлари сакалланган касалликин кўралади. Институтда нейтрон қамров терапияси йўналишида ҳам ишлар фаол олиб борилади. Бу муркаба усуллардан бирни бўлиб, нейтронлар орқали нурлатиш йўли билан бош мия үсимтаси (саратор касаллиги)ни даволашга йўналтирилган. Нейтрон қамров терапияси усбула кўп ҳолларда бор-10 изотопи ишлатилиди. Бу изотоп камёб ҳамда кимматбахоиди. Институт олимлари Соглини саклаш вазирлиги тасарруфидаги муассасалар олимлари билан биргалида бор-10 изотопи ўрнига гадолиний элементи асосида тайёрланган ва дархоналарда эркин сотилидиган магнавист препаратини ишлатиш мумкинлигини аниқлади ҳамда бу йўналишда имлам изланишини давом этириш учун ядро реакторида алоҳода канал ажраттиди.

— Институтда ядервий тиббиёт бўйича қайси давлатлар билан ҳамкорлик йўлга кўйилган ва гандаги режалар қандай?

— Айни пайдай Соглини саклаш вазирлиги, Австралияning "Фамед" ва Германияning "Интегра" компаниялари ҳамкорлигида протон терапияси, гамма пиюқ ва бошқа усулларни ўз ичига олган замонавий ядро тиббиёт марказини ишга тушириш бўйича олиб борилётган ишларда Ядро физикиси институти ҳам фаол катнашмоқда.

Бундан ташқари, ядроий тиббиётда кенг қўлланадиган циклотрон радионуклиидларни олишида мавжуд имкониятларни янада кенгайтириш учун юкори энергияни (камиди 30 мега электрон волт) замонавий циклотрон сотиб олиши ва ишга тушириш режалаштирилган. Бундай замонавий курилма ядро тиббиёти ва саноатда кулланадиган 20 дан ортиқ янги бозорлаб радиоизотопи ишлаб чиқарлиб имконини беради. Лекин бундай курилма дунёдаги 4-5 мамлакатдагина яхши чиқарлиб нархи анча киммат ҳамда уни ишлаб чиқариша 2 йил вакт кетади. Шунинг учун бу йирик лойиҳани амалга ошириш мақсадида институт Россияning "Росатом" давлат корпорацияси билан меморандум имзолади ва шу йўналишда ишлар олиб борилмоқда. Янги циклотрон курилмасида институт олимларидан яратилган тайёр ишланмалар асосида радиоизотоплар ишлаб чиқарлиб, мамлакати музжиди мавжуд имкониятларни янада кенгайтириш учун ишлаб чиқарлиб имконини беради. Лекин бундай курилма дунёдаги 4-5 мамлакатдагина яхши чиқарлиб нархи анча киммат ҳамда уни ишлаб чиқариша 2 йил вакт кетади. Шунинг учун бу йирик лойиҳани амалга ошириш мақсадида институт Россияning "Росатом" давлат корпорацияси билан меморандум имзолади ва шу йўналишда ишлар олиб борилмоқда. Янги циклотрон стартап лойиҳаси доирасида германий-68 радиоизотопини олиш, уни тиббиётда кулланадиган ҳолатда кеширилди, дунё радиоизотопларни бозорига олиб чиқиш устида ҳам ишни ишлар олиб борилмоқда.

— Маълумотларга қараганда, 2021 йили ядервий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиёт юкори технологияларга асоссанган ядро физикасининг энг охирги ижтимоини музжассамлаштирган илғор соҳа бўлиб, бу йўналишда дунёнинг кўплаб мамлакатлари юкори аниқлашади. Индий-111, индий-113м ва технек-99м изотоплари бирктирилган радиоизотоплар ўнга фаолияти, тайёрлар хосиллини аниқлашади. Ҳозир унинг нурларидан ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиёт юкори технологияларга асоссанган ядро физикасининг энг охирги ижтимоини музжассамлаштирган илғор соҳа бўлиб, бу йўналишда дунёнинг кўплаб мамлакатлари юкори аниқлашади. Индий-111, индий-113м ва технек-99м изотоплари бирктирилган радиоизотоплар ўнга фаолияти, тайёрлар хосиллини аниқлашади. Ҳозир унинг нурларидан ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиёт юкори технологияларга асоссанган ядро физикасининг энг охирги ижтимоини музжассамлаштирган илғор соҳа бўлиб, бу йўналишда дунёнинг кўплаб мамлакатлари юкори аниқлашади. Индий-111, индий-113м ва технек-99м изотоплари бирктирилган радиоизотоплар ўнга фаолияти, тайёрлар хосиллини аниқлашади. Ҳозир унинг нурларидан ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиёт юкори технологияларга асоссанган ядро физикасининг энг охирги ижтимоини музжассамлаштирган илғор соҳа бўлиб, бу йўналишда дунёнинг кўплаб мамлакатлари юкори аниқлашади. Индий-111, индий-113м ва технек-99м изотоплари бирктирилган радиоизотоплар ўнга фаолияти, тайёрлар хосиллини аниқлашади. Ҳозир унинг нурларидан ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси институтида бу йўналишда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ядроий тиббиётни радиофармпрепарата боордини жамъи 60 милиард АҚШ долларига етиши мумкин. Ҳуш, Ядро физикиси

